

Antidesma montanum Blume var. *wallichii* (Tul.) Petra Hoffm.

มะเฒ่าขน(ส้มเฒ่าเขา)

PHYLLANTHACEAE

ไม้พุ่ม หรือไม้ต้นเล็ก สูงได้ถึง 10(20) ม. เปลือก สีน้ำตาลครีมถึงสีน้ำตาลเข้ม เกือบเกลี้ยง เปลือกในสีเหลืองอ่อนถึงส้มอมชมพู ใบ กว้าง 3-8 ซม. ยาว 10-22 ซม. รูปรีแกมขอบขนาน ถึงค่อนข้างรูปไข่หรือรูปไข่กลับ ปลายแหลมหรือเรียวแหลม โคนทู่หรือแหลม เกือบเกลี้ยงหรือมีขนบนเส้นใบ ไม่มีตุ่มใบ เส้นใบ 8-10 เส้น ไปจดกันที่ขอบใบ เส้นใบย่อยเป็นร่างแหละเอียด ก้านใบยาว 0.3-0.7 ซม. หูใบขนาน 2-7(13) มม. แฉกดอกออกเป็นช่อเล็กเรียวไม่แตกกิ่งหรือแตกกิ่งมาก ตามซอกใบ หรือออกเป็นกลุ่มใกล้ปลายกิ่ง กลีบเลี้ยง 3-5(6) กลีบ รูปถ้วยหรือสาม ยาวประมาณ 1 มม. แยกกันหรือเชื่อมติดกันที่โคนขึ้นมารั้งหนึ่งของกลีบ เกือบเกลี้ยงหรือมีขนกระจายทั้งสองด้าน ดอกเพศผู้ขนาด 1-2.5 ซม. ไม่มีก้านดอกหรือมีก้านดอกได้ถึง 1.5 มม. ช่อดอกยาว 3-13 ซม. มี 10(40) แขนง เกสรเพศผู้มี 3-4(6) อัน ยาว 1-2 มม. จานฐานดอกคล้ายหมอน เกือบเกลี้ยงหรือเกือบเกลี้ยงล้อมรอบเกสรเพศผู้ รังไข่เป็นหมันค่อนข้างเกลี้ยง ดอกเพศเมียขนาด 4-10 ซม. มีได้ถึง 5 แขนง รังไข่เกลี้ยงเกสรเพศเมีย ติดที่ปลายยอดเกสรเพศเมีย มี 3-4 อัน ผล ขนาด 4-7 มม. ก้านผลยาว 1-4 มม. ออกเป็นยาวช่อออก 6-20 ซม. รูปกลมหรือรี หรือรูปไข่ ปลายบวมโคนไม่เบี้ยว อาจแบนเล็กน้อย เกือบเกลี้ยงหรือมีขนแห้งมีตุ่มเล็กๆ สีขาว พบในป่าดิบเดิมและป่ารুন สองฝั่งน้ำ ชายหาด ป่าพรุ *Antidesma* ชนิดนี้พบมากที่สุดในภาคใต้

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, โฮมมอนด์ ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z)-กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวนวัฒนกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวนวัฒนกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

